

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 255.044 van 18 november 2022
in de zaak A. 231.096/XIV-38.397**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Piet Heyvaert
 kantoor houdend te 1060 Brussel
 Berckmansstraat 89
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE
VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 23 juni 2020, strekt tot de cassatie van het arrest nr. 236.308 van 2 juni 2020 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 13.962 van 30 september 2020.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ten einde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 mei 2022, om 14 uur.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Piet Heyvaert, die verschijnt voor verzoeker, is gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker dient op 14 maart 2019 een volgend (vierde) verzoek om internationale bescherming in. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: commissaris-generaal) beslist op 5 juli 2019 tot de niet-ontvankelijkheid van deze aanvraag (hierna: aanvankelijk bestreden beslissing).

Verzoeker tekent tegen de voornoemde beslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op 18 juli 2019. Met een arrest van 2 juni 2020 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een enig middel de schending op van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 juni 1950 (hierna: EVRM). Hij verwijst hierbij in het algemeen naar rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de mens (hierna: EHRM), in het bijzonder met betrekking tot de bijzondere bewijswaarde die het Hof hecht aan medische stukken die verwondingen attesteren die kunnen worden gelinkt aan beweerde mishandeling of foltering.

5. In een eerste middelonderdeel acht verzoeker het “materieel luik artikel 3 EVRM” geschonden omdat het bestreden arrest geen enkele overweging bevat waaruit moet blijken dat de medische stukken betreffende verzoekers fysieke letsels in overweging zijn genomen als fundamenteel bewijselement van het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM. In de medische verslagen van 20 februari 2019 en 25 februari 2019 is niet alleen sprake van littekens maar deze lijken bovendien overeen te komen met de door verzoeker tijdens het persoonlijk onderhoud op het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beschreven folterdaden. Uit de beperkte motivering dienaangaande in het bestreden arrest blijkt duidelijk dat noch de commissaris-generaal noch de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de voormelde medische stukken aan een grondig onderzoek heeft onderworpen. Volgens verzoeker vormen die medische stukken wel degelijk een begin van bewijs van de ondergane folteringen, zodat de bewijslast bij de commissaris-generaal kwam te liggen, die deze bewijselementen had moeten weerleggen en iedere gerede twijfel had moeten wegnemen door middel van een voldoende diepgaand onderzoek naar de kwetsieuze medische vaststellingen. De commissaris-generaal had moeten concluderen dat het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM voldoende was aangetoond in het licht van deze bewijselementen en het gebrek aan beoordeling ervan. Verzoeker besluit

dat de vaststelling dat de fysieke letsels niet zijn beoordeeld in het bestreden arrest derhalve in strijd is met artikel 3 van het EVRM.

Verzoeker vervolgt dat het “materieel luik van artikel 3 EVRM” eveneens wordt geschonden waar de medische stukken met betrekking tot zijn psychologische problemen niet worden beschouwd als een begin van bewijs van de voorgehouden vervolgingsfeiten. Hij acht de stelling in het bestreden arrest, dat een medisch-psychologisch attest slechts een bewijs kan aanbrengen indien het wordt ondersteund door een geloofwaardig asielrelaas, in strijd met artikel 3 van het EVRM. Er is geen enkele reden om het weerlegbare vermoeden dat geldt in het geval van fysieke letsels die in medische attesten worden vermeld niet te aanvaarden in het geval van psychologische aandoeningen die in medische stukken worden aangebracht. Tegenstrijdigheden in het asielrelaas kunnen immers te wijten zijn aan zware traumatische gebeurtenissen, hetgeen verzoeker ook in zijn beroepschrift had aangevoerd. In het psychologisch rapport van 25 februari 2019 is sprake van symptomen van een posttraumatisch stresssyndroom (hierna: PTTS), extreme depressie en angststoornissen en slaapproblemen. Overeenkomstig de rechtspraak van het EHRM verdiende verzoeker derhalve het voordeel van de twijfel en had de verwerende partij iedere gerede twijfel omtrent de gevolgen van de psychologische problemen moeten weerleggen. Die gerede twijfel werd volgens verzoeker niet weggenomen door in het bestreden arrest de beoordeling door de verwerende partij te volgen dat uit verzoekers attesten niet zou blijken dat hij zich in een dermate psychologische toestand bevond waardoor hij een risico zou lopen in het land van herkomst. Er is niet nagegaan in welke mate verzoekers psychologische problemen een impact hadden op zijn vermogen om op rationale wijze deugdelijke en coherente verklaringen af te leggen over hetgeen hij heeft meegemaakt.

6. In een tweede middelonderdeel “procedureel luik artikel 3 EVRM” voert verzoeker eerst aan dat een “onvoldoende diepgaand onderzoek naar medische stukken ten aanzien van fysieke letsels” is gevoerd vermits zelfs geen

beoordeling van deze stukken is gemaakt. Volgens verzoeker is aldus niet voldaan aan de procedurele voorwaarden van artikel 3 van het EVRM.

Verzoeker voert verder aan dat een “onvoldoende diepgaand onderzoek naar medische stukken ten aanzien van psychologische vaststellingen” is gevoerd, des te meer daar verzoeker bewijselementen heeft voorgelegd waaruit blijkt dat de in aanmerking genomen ongeloofwaardigheid in vraag kan worden gesteld op basis van verzoekers psychologische toestand. Deze pertinente elementen werden zelfs niet onderzocht. Doordat het onderzoek aldus beperkt is gebleven tot de vaststelling dat er geen oorzakelijk verband zou zijn tussen de psychologische problemen en verzoekers asielrelaas, zonder diepgaand onderzoek op grond van artikel 3 van het EVRM van de aangevoerde psychologische problemen op zich, acht verzoeker ook in die mate het procedureel luik van artikel 3 van het EVRM geschonden.

7. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoeker het middel. Hij benadrukt dat in het bestreden arrest de effectieve bewijswaarde van de medische attesten had moeten worden vastgesteld in het licht van artikel 3 van het EVRM zodat *in casu* wel degelijk sprake was van nieuwe elementen die de kans aanzienlijk groter maken op internationale bescherming in de zin van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ en de aanvankelijk bestreden beslissing had moeten worden vernietigd. Verzoeker vraagt hierbij geen nieuwe beoordeling van de overgelegde stukken maar het vaststellen van een onwettigheid, met name of de inhoud van een administratieve rechtshandeling in strijd is met artikel 3 van het EVRM. Verzoeker benadrukt ook dat, wanneer een (gedetailleerd) medisch attest voorligt, de loutere verwijzing naar een ongeloofwaardig asielrelaas niet volstaat om een risico op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM uit te sluiten.

Wat de fysieke letsels betreft, meent verzoeker dat niet werd onderzocht hoe hij deze letsels heeft opgelopen en wat de verdere risico’s zijn,

vermits enkel werd vastgesteld dat het asielrelaas ongeloofwaardig is en de medische attesten bijgevolg niet kunnen aantonen dat de letsels werden veroorzaakt in de door verzoeker uiteengezette omstandigheden. Verzoeker meent ook dat de medische attesten niet terzijde kunnen worden gelaten omdat zij enkel een mogelijk verband tussen de letsels en de verklaringen kunnen aantonen en niet een exclusief verband of de feiten zelf.

Wat de psychologische problemen betreft, is de beoordeling volgens verzoeker evenmin correct gebeurd. Hij benadrukt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen rekening had moeten houden met de psychische problematiek als bijkomende factor ter ondersteuning van de door medische attesten geobjectiveerde fysieke letsels. Bovendien blijkt hieruit dat allerminst naar behoren rekening werd gehouden met de impact van mogelijke folterdaden op verzoekers psychologisch welbevinden en op de mogelijkheid tot het afleggen van coherente, consistente en gedetailleerde verklaringen. Verzoeker acht het niet ernstig dat in een latere fase van de procedure geen rekening werd gehouden met de eventuele gevolgen van zulke psychologische problemen, die later aan het licht komen, op eerdere procedures, enkel omdat van verzoeker wordt verwacht initieel zelf aan te geven dat zijn psychische problemen een goed verloop van de asielprocedure in de weg zouden staan.

Beoordeling

8. In de aanvankelijk bestreden beslissing wordt er eerst op gewezen dat verzoeker in zijn vierde verzoek om internationale bescherming geen nieuwe inhoudelijke elementen aanvoert:

“Uit het administratief dossier blijkt immers dat u naar aanleiding van onderhavig verzoek geen bijkomende inhoudelijke verklaringen hebt afgelegd die betrekking hebben op uw verzoek. U beperkt zich integendeel louter tot een verwijzing naar asielmotieven die u in het verleden hebt uiteengezet, met name met name de problemen die u kende vanwege de werkzaamheden van uw vader voor de LTTE evenals uw activiteiten binnen de Tamil-gemeenschap in België. Hierbij dient te worden beklemtoond dat uw vorig verzoeken door het CGVS werd afgewezen wegens een

fundamenteel gebrek aan geloofwaardigheid en deze motieven telkens door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen werden bevestigd.”

Hierna wordt in de aanvankelijk bestreden beslissing met betrekking tot verzoekers psychologisch verslag het volgende gesteld:

“Het psychologisch verslag bevestigt mogelijks dat u psychologische problemen heeft maar kan niet worden weerhouden als een overtuigend en tastbaar begin van bewijs van de problemen die u in Sri Lanka zou hebben gekend. Een arts of psycholoog kan een uitspraak doen over psychische dan wel fysische letsels die iemand heeft maar kan nooit uitsluitel geven over de omstandigheden die hieraan ten grondslag liggen. Een arts kan enkel voortgaan op hetgeen zijn patiënt - u dus - hem aanreikt. Dat uw psycholoog in het verslag vermeldt dat uw psychische toestand verband houdt met persoonlijke ervaringen betreft louter een weergave van uw eigen verklaringen. Bovendien staat dit geenszins uw verklaringen dat u momenteel nog steeds een reëel risico op vervolging loopt omwille van de werkzaamheden van uw vader bij de LTTE. U toont evenmin aan dat u omwille van de elementen aangehaald in het neergelegde psychologisch verslag, een verhoogd risico zou lopen. In zoverre u uw psychische gezondheid (depressie en PTSD) aanmerkt als een persoonlijke omstandigheid die tot gevolg heeft dat u, in vergelijking met een andere persoon, een verhoogd risico loopt het slachtoffer te worden van willekeurig geweld, moet worden opgemerkt dat uit de medische attesten die u ter staving neerlegt, niet blijkt dat u zich in een dermate psychische gesteldheid bevindt waardoor u een verhoogd risico zou lopen in haar land van herkomst. U laat tevens na dit *in concreto* aan te tonen.”

Tot slot wordt met betrekking tot het attest betreffende verzoekers fysieke letsels het volgende overwogen:

“Wat betreft het attest van uw arts dient gesteld te worden dat u reeds een gelijkaardig document neerlegde in het kader van uw derde verzoek om internationale bescherming. Aangezien de inhoud van beide medische attesten hetzelfde is en het eerste attest reeds uitgebreid besproken werd bij de beoordeling van uw vorig verzoek om internationale bescherming, dient het huidige medische attest verder vertoog [*sic*].”

9. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt in het bestreden arrest eerst dat verzoeker geen enkel concreet en inhoudelijk verweer in zijn verzoekschrift aanvoert tegen de vaststelling dat verzoeker in het kader van zijn volgend (vierde) verzoek om internationale bescherming geen bijkomende

inhoudelijke verklaringen hieromtrent heeft afgelegd, zodat de desbetreffende motivering uit de aanvankelijk bestreden beslissing onverminderd overeind blijft.

Verzoeker vecht dit motief niet aan.

10. Het EHRM acht in zijn arrest van 19 september 2013 in de zaak nr. 10499/11, *R.J. tegen Frankrijk*, onvoldoende de motivering in een vonnis dat een medisch attest het bestaan van een oorzakelijk verband tussen de medische vaststellingen en de verklaringen van de verzoeker niet rechtvaardigt. Het EHRM verwijst naar het recente en ernstige karakter van de verwondingen die op gedetailleerde wijze zijn weergegeven in het medisch attest van R.J. en die overeenstemmen met het asielrelaas. Het EHRM is in die zaak van oordeel dat de sterke vermoedens over de oorsprong van de verwondingen van de betrokkene niet worden weggenomen door zich in het desbetreffende vonnis enkel te beroepen op het onvolledige karakter (“*caractère lacunaire*”) van het asielrelaas.

Anders dan in de voornoemde zaak, waar het verwondingen van een recent karakter betrof, blijkt het te dezen te gaan om een medisch attest van 20 februari 2019 betreffende fysieke letsels en een psychologisch attest van 25 februari 2019, terwijl verzoeker zijn land van herkomst reeds had verlaten in 2015 en de verwondingen nog van voordien dateren. Daarenboven gaat het te dezen niet enkel om een gebrekkig asielrelaas of een relaas met leemtes. Uit de aanvankelijk bestreden beslissing (die in het bestreden arrest wordt geciteerd) en het bestreden arrest zelf blijkt immers dat verzoekers identiteit, reisweg en de werkzaamheden van zijn vader voor de LTTE ongeloofwaardig worden bevonden en verzoeker in het kader van zijn laatste verzoek om internationale bescherming niet verder komt dan het volharden in zijn eerdere verklaringen, het opwerpen van blote en *post factum*-beweringen en het tegenspreken van de gevolgtrekkingen uit de aanvankelijk bestreden beslissing, zonder evenwel op dienstige wijze deze motieven te weerleggen. In het bestreden arrest wordt voorts met betrekking tot verzoekers deelname aan demonstraties van de Tamilgemeenschap in België op concreet gemotiveerde wijze geoordeeld dat verzoeker niet aannemelijk maakt

hiervoor te worden gezocht door de Sri Lankaanse autoriteiten en dat verzoeker niet hoeft te vrezen om in geval van terugkeer naar Sri Lanka aldaar te worden geïnterviewd omdat hij een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

11. Uit de voornoemde medische attesten, waaronder dus het attest van 20 februari 2019 betreffende verzoekers fysieke letsels, blijkt volgens het bestreden arrest slechts dat de arts vaststellingen doet betreffende de fysieke of mentale gezondheidstoestand van een patiënt en dat hij, rekening houdend met zijn bevindingen, vermoedens kan hebben over de oorzaak van de opgelopen problemen, maar dat hij nooit met volledige zekerheid de precieze feitelijke omstandigheden kan schetsen waarin de fysieke of mentale problemen werden opgelopen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen preciseert dat dit nog meer geldt in het geval van psychologische problemen omdat de arts hierbij afhankelijk is van hetgeen hem door de patiënt wordt verteld, dit in tegenstelling tot fysieke problemen, die kunnen worden geconstateerd aan de hand van fysieke vaststellingen, los van hetgeen hem door de patiënt wordt verteld. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen merkt nog op dat uit het psychologisch attest blijkt dat de psycholoog zich op de verklaringen van verzoeker baseert wat betreft de oorzaak van de mentale problemen. Met betrekking tot het medisch rapport stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vast dat de commissaris-generaal terecht motiveert dat verzoeker reeds een gelijkaardig document heeft ingediend in het kader van zijn derde verzoek om internationale bescherming, dat de inhoud van beide medische attesten dezelfde is en dat het eerste attest reeds uitgebreid werd besproken bij de beoordeling van het vorige verzoek om internationale bescherming, zodat het nieuwe medisch attest geen betoog meer behoeft. Doordat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich hierbij aansluit, werd, anders dan verzoeker aanvoert, derhalve ook het medisch rapport van 20 februari 2019 aan een onderzoek onderworpen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft dan ook concreet onderzocht of verzoekers medische en psychologische attesten een (begin van) bewijs kunnen vormen voor de mishandelingen die hij voorhoudt te hebben ondergaan.

12. Uit het voorgaande blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het licht van alle omstandigheden van de zaak een voldoende grondig en nauwgezet onderzoek heeft gevoerd zoals vereist door artikel 3 van het EVRM. Verder treedt de Raad van State als administratieve cassatierechter niet in de beoordeling van de zaak zelf, zodat het hem niet toekomt het onderzoek van verzoekers medische stukken over te doen en zich daarvan een eigen beoordeling te vormen in het licht van de omstandigheden van de zaak.

Het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achttien november tweeduizend tweeëntwintig, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Kaat Leus,	staatsraad,
met bijstand van	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques